

***ΕΠΑΝΕΚΚΙΝΗΣΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ***

***Πώς η μείωση φόρων, εισφορών και πλεονάσματος
οδηγεί σε ανάπτυξη, απασχόληση και βιώσιμο χρέος***

ΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

ΜΙΑΤΙΑΔΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

ΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΟ ΕΒΕΑ. 24 ΜΑΙΟΥ 2017

ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Επτά χρόνια μετά την κορύφωση της οικονομικής κρίσης και την έναρξη εφαρμογής των Προγραμμάτων Προσαρμογής, η Ελλάδα εξακολουθεί να βρίσκεται σε μια κατάσταση, όπου τα προβλήματα φαίνονται να επιστρέφουν διαρκώς:

Πρώτο παράδοξο, η εξέλιξη του Δημόσιου Χρέους, το οποίο θεωρήθηκε ως η κύρια η αιτία που προκάλεσε την κρίση το 2010. Τον Δεκέμβριο 2009 ήταν € 300 δισ. (δηλ. 127% ΑΕΠ) και έχει μεσολάβήσει το PSI με ονομαστική διαγραφή χρέους € 110 δισ. Μετά από 7 έτη Μνημονίων, όχι μόνο δεν μειώθηκε αλλά σήμερα είναι € 325 δισ. (δηλ. στο 180% ΑΕΠ) και απαιτείται νέα απομείωση. Όπως όλα δείχνουν η ελάφρυνση του χρέους θα συνοδεύεται από νέο πλαίσιο μέτρων και στενή εποπτεία της οικονομικής πολιτικής για πολλά χρόνια ακόμη.

Δεύτερο παράδοξο, το μέτωπο των μεταρρυθμίσεων, η έλλειψη των οποίων σε κρίσιμους τομείς θεωρήθηκε η αιτία μακροχρόνιας παγίδευσης της οικονομίας στην ύφεση. Το 2016 ο ΟΟΣΑ διαπίστωσε ότι η Ελλάδα έχει ψηφίσει τις περισσότερες μεταρρυθμίσεις στην ΕΕ¹, όμως η εφαρμογή τους πάσχει με αποτέλεσμα η συνολική ποιότητα λειτουργίας των αγορών έχει χειροτερέψει κατά πολύ μετά το 2009. Ενδεικτική είναι η καθίζηση στους Δείκτες της Παγκόσμιας Τράπεζας που μετρούν την ποιότητα στο Ρυθμιστικό περιβάλλον, την αποτελεσματική διακυβέρνηση, την εφαρμογή των νόμων, και τις διαδικασίες λογοδοσίας και δημόσιου ελέγχου. Σήμερα όλοι οι θεσμοί απαιτούν και πάλι νέες μεταρρυθμίσεις σε ένα ήδη βεβαρημένο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον.

Τρίτο παράδοξο, το κόστος εργασίας που θεωρήθηκε η αιτία που εμπόδιζε την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την προσέλκυση επενδύσεων. Μετά από δραστική περικοπή μισθών κυρίως στον ιδιωτικό τομέα, το κόστος εργασίας μειώθηκε μεν κατά 25%, πλην όμως η κατάταξη ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας χειροτέρευσε κατά πολύ και οι παραγωγικές επενδύσεις έχουν συρρικνωθεί δραματικά. Το Εξωτερικό Ισοζύγιο ισορρόπησε όχι λόγω των εξαγωγών, αλλά κυρίως λόγω πτώσης της ζήτησης και των εισαγωγών, ενώ ελλοχεύει διαρκώς ο κίνδυνος να αναζωπυρωθεί μόλις υπάρξει κάποια τόνωση της ανάπτυξης.

Πιο σημαντικό όμως είναι το γεγονός ότι οι δυσκολίες της συγκυρίας είναι μικρότερες σε σύγκριση με τις μακροχρόνιες αρνητικές τάσεις που διαμορφώνονται πλέον εις βάρος της ελληνικής οικονομίας για τις επόμενες δεκαετίες. Ακόμα και αν η Ελλάδα καταφέρει να

1 OECD, 2015. Economic Policy Reforms: Going for Growth. Fig. 4.2B, page 109.

ολοκληρώσει το Τρίτο Μνημόνιο εγκαίρως και αρχίσει να επανέρχεται στην κανονικότητα μετά το 2018, θα συνεχίσει να επιβαρύνεται από την πίεση δομικών αδυναμιών που θα την κρατούν σε κατάσταση χαμηλής ανάπτυξης και επίμονης ανεργίας για μακρύ χρονικό διάστημα.

Η αδυναμία μιας αναπτυξιακής απογείωσης κάνει ανέφικτη την επάνοδο της μαζικής απασχόλησης ακόμα και σε βάθος δεκαετίας. Σε συνδυασμό με την γήρανση του πληθυσμού, η μετανάστευση των ανέργων συρρικνώνει περαιτέρω την αδύναμη παραγωγική βάση και μεγθύνει το βάρος του χρέους, που θα θέλει όλο και περισσότερες παρεμβάσεις για να μην καταπέσει.

Για τον λόγο αυτό, η διατύπωση προτάσεων οικονομικής πολιτικής ξεπερνά σήμερα κατά πολύ την απαίτηση μιας καλύτερης διαχείρισης της συγκυρίας ή ακόμη και την επίτευξη κάποιου συγκεκριμένου επιμέρους στόχου τα επόμενα χρόνια. Οφείλει να αντιμετωπίζει όχι μόνο τα βραχυχρόνια προβλήματα, αλλά ταυτόχρονα να οδηγεί σε μια νέα δυναμική, ικανή να ανατρέψει τις αρνητικές μακροχρόνιες τάσεις.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΜΕΙΓΜΑ

Χωρίς καμία χαλάρωση της δημοσιονομικής προσπάθειας, προτείνουμε ένα άλλο μείγμα οικονομικής πολιτικής με τρία σημεία:

I. Συμβιβασμός για τα απαιτούμενα πρωτογενή πλεονάσματα μετά το 2019 σε χαμηλότερα και πιο ρεαλιστικά επίπεδα.

Οι μέχρι σήμερα ευρωπαϊκές απαιτήσεις για συνεχή πρωτογενή πλεονάσματα 3.50% του ΑΕΠ είναι ανέφικτες και ενδεχόμενη εμμονή σε αυτές θα οδηγήσει είτε σε ρήξη Ελλάδας-Ευρωζώνης είτε σε εσωτερική ασφυξία. Ο συμβιβασμός μπορεί να προβλέπει ότι η χώρα θα παραμείνει σε δημοσιονομική κινητοποίηση ικανή να διασφαλίζει έναν στόχο πλεονάσματος 3-3.50% του ΑΕΠ για μια δεκαετία. Όμως μόνο το 1.50% του ΑΕΠ θα εγγράφεται τελικά ως πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα για την εξόφληση χρέους, ενώ το υπόλοιπο 1.50-2% του ΑΕΠ θα κατευθύνεται εν συνεχεία στην χρηματοδότηση παραγωγικών επενδύσεων και υποδομών για την αναστήλωση της οικονομίας. Με τον τρόπο αυτό η Ελλάδα θα μπορέσει να επιταχύνει την έξοδο από την ύφεση, να διευρύνει την απασχόληση και να αποφύγει τις παθογένειες της κρίσης του 2009.

Αυτό με την σειρά του θα επιτύχει ταχύτερη μείωση του χρέους, διότι όσο πιο υψηλός είναι ο λόγος Χρέος/ΑΕΠ τόσο πιο γρήγορα πέφτει όταν αυξάνει το ΑΕΠ πάρα όταν ισόποσα μειώνεται το χρέος. Οι συνολικές χρηματοδοτικές ανάγκες περιορίζονται αισθητά χαμηλότερα από το 15% του ΑΕΠ ετησίως που είναι το όριο ασφαλείας για να μην θεωρηθεί ότι η χώρα δεν μπορεί να τις καταβάλει.

Παράλληλα, με την στήριξη βιομηχανικών υποδομών και σύγχρονων επιχειρήσεων εξαγωγικού προσανατολισμού, ενισχύεται η προσπάθεια για εξαγωγές και θα αποτραπεί η εκ νέου διόγκωση του εξωτερικού ισοζυγίου. Αν δεν υπάρξει διαρθρωτική αναβάθμιση των εξαγωγών, το έλλειμμα θα επανέλθει όταν η ζήτηση αρχίσει σταδιακά να ανακάμπτει.

2. Μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος με μείωση κύριων εισφορών και εισαγωγή κεφαλαιοποιητικού πυλώνα στις επικουρικές συντάξεις.

Η ανάπτυξη δημιουργεί νέες ευκαιρίες απασχόλησης και διευρύνει το εργατικό δυναμικό, όμως οι υψηλές εισφορές είναι αντικίνητρο για την νόμιμη απασχόληση γιατί αφαιρούν σημαντικό μέρος του διαθέσιμου μισθού. Οι υψηλές ασφαλιστικές εισφορές οδηγούν έτσι σε συρρίκνωση την νόμιμη απασχόληση πλήρους ωραρίου και αποτελούν αντικίνητρο για την παραμονή των νεότερων εργαζόμενων στην χώρα.

Κατά την περίοδο 2010-2016, ο κύριος στόχος φαίνεται να ήταν η προστασία των παροχών προς τις απερχόμενες γενιές με την μονομερή επιβολή ενός δυσανάλογου κόστους στις νέες γενιές. Έτσι σήμερα οι νέοι αντιμετωπίζουν ένα τριπλό πρόβλημα: *αμείβονται με χαμηλούς μισθούς, καταβάλλουν υψηλές εισφορές, και αντιμετωπίζουν πρωτοφανή επίπεδα ανεργίας.*

Επιπλέον, ο πρόσφατος νόμος 4387/2016 με την αύξηση των εισφορών - αλλά και την προχειρότητα στην εφαρμογή του - επέτεινε τις αρνητικές επιπτώσεις στην απασχόληση. Εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενοι έχουν αφήσει πλέον την επίσημη αγορά εργασίας ή έχουν φύγει εκτός Ελλάδος. Ταυτοχρόνως, αυξάνουν συνεχώς οι ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές. Οι συνέπειες για τα έσοδα του ΕΦΚΑ, στους πρώτους μήνες λειτουργίας του, είναι ήδη δραματικές και σύντομα θα κληθεί ο κρατικός προϋπολογισμός να καλύψει τα νέα απρόσμενα ελλείμματα. Οι παλινωδίες με τις εισφορές των αυτοαπασχολούμενων και των αγροτών επιτείνουν την σύγχυση και την εισφοροδιαφυγή. Ενώ όμως οι εργαζόμενοι καταβάλλουν τις υψηλότερες εισφορές, δεν έχουν καμία

βεβαιότητα για τις δικές τους παροχές στο μέλλον.

Η μείωση των εισφορών είναι απαραίτητη συνθήκη για να προχωρήσει ομαλά η ενοποίηση του ασφαλιστικού συστήματος και να μην ξαναγυρίσουμε στις σκανδαλώδεις συντεχνιακές ανισότητες του παρελθόντος.

Κεντρική υπόθεση στην ανάλυσή μας είναι ότι το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών επηρεάζει αρνητικά την απασχόληση, όπως εκτιμήθηκε για 12 χώρες της Ευρωζώνης για την περίοδο 1995-2016. Για την Ελλάδα η αρνητική συσχέτιση βρέθηκε ακόμα ισχυρότερη, πράγμα που συνηγορεί στην διαπίστωση ότι η αποτελεσματικότητα του ασφαλιστικού συστήματος στην Ελλάδα είναι αισθητά μικρότερη της Ευρωζώνης. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα έσοδα από κύριες εισφορές στην Ελλάδα να υστερούν κατά 3-5 μονάδες του ΑΕΠ από άλλες χώρες, ενώ την ίδια στιγμή οι συντελεστές εισφορών βρίσκονται σε επίπεδα κατά 3-4 εκατοστιαίες μονάδες τα αντίστοιχα συστήματα ασφάλισης.

Χρειάζεται, επομένως, μια νέα και συνολική μεταρρύθμιση του συστήματος συντάξεων της χώρας, η οποία έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

(α) Σημαντική μείωση των εισφορών του διανεμητικού συστήματος σε 12% αντί του σημερινού 20%.

(β) Οι επικουρικές εισφορές παραμένουν στο 7%, όσο είναι και σήμερα, αλλά υπάγονται πλέον σε ένα κεφαλαιοποιητικό σύστημα διαχείρισης.

Προφανώς οι συνδυασμοί εφαρμογής αυτής της μείωσης είναι πολλοί. Εδώ προτείνεται η πλήρης κατάργηση της κύριας εργατικής εισφοράς 6,67% και η μείωση των κύριων εργοδοτικών κατά 1,37%. Σε συνδυασμό με τις φορολογικές προτάσεις, αυτό εξασφαλίζει ότι το διαθέσιμο εισόδημα των μισθωτών δεν θα έχει απώλειες από την πρόσφατη μείωση του αφορολόγητου. Τα εισοδήματα μισθωτών, αυτοασχολούμενων και αγροτών θα βελτιωθούν, πράγμα που σε αυτή την φάση ενισχύει περαιτέρω την ζήτηση και την αναθέρμανση της οικονομίας.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, η μείωση των εισφορών από το σημερινό 27% στο 19%, αναμένεται να αυξήσει σταδιακά την απασχόληση κατά 270.000 θέσεις εργασίας περισσότερες από τις προβλέψεις του βασικού σεναρίου. Η ανεργία μειώνεται στο 8,2%

την πρώτη δεκαετία εφαρμογής, ενώ χωρίς μείωση των εισφορών η ανεργία θα παραμείνει γύρω στο 14%.

Η κρατική χρηματοδότηση εξακολουθεί να είναι αναγκαία κατά την περίοδο 2020- 2045, αλλά το επίπεδο των απαιτούμενων ενισχύσεων δεν υπερβαίνει κατά μέσο όρο αυτό που προβλέπεται από το υφιστάμενο καθεστώς. Με την αύξηση της απασχόλησης αναπληρώνονται σταδιακά οι απώλειες από την μείωση των εισφορών μέχρι το 2045, οπότε και θα ολοκληρωθεί η μεταβατική περίοδος για όσους έχουν ασφαλιστεί πριν το 1993.

Οι εκτιμήσεις δείχνουν ότι μεταρρυθμίσεις οι συνταξιούχοι του νέου συστήματος (δηλαδή μετά το 1993) θα είναι περισσότεροι και με αυξημένες παροχές, λόγω της αυξημένης απόδοσης του κεφαλαιοποιητικού συστήματος. Την περίοδο 2017- 2060, η μείωση των εισφορών οδηγεί σε αύξηση των συνολικών εισοδημάτων μισθωτών και συνταξιούχων κατά € 27 δισ. σε σημερινές τιμές. Το συνολικό διαθέσιμο εισόδημα αυξάνεται κατά € 23 δισ σε σημερινές τιμές.

Τέλος, το νέο σύστημα συντάξεων συμβάλλει και στην οικονομική ανάπτυξη, αφού η κεφαλαιοποίηση του συστήματος επικουρικών θα δημιουργήσει σημαντικά αποθεματικά, όπως συμβαίνει στις περισσότερες χώρες της Ε.Ε. Έτσι η χώρα θα αποκτήσει άμεσα την δυνατότητα περαιτέρω χρηματοδότησης των νέων επενδύσεων που χρειάζονται για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Επίσης, με τις κατάλληλες ενέργειες μπορεί να γίνει μετατροπή μέρους του εξωτερικού δημόσιου χρέους σε εσωτερικό.

3. Απλοποίηση φορολογικού συστήματος με ενοποίηση και μείωση συντελεστών

Για να διασφαλιστεί η δημοσιονομική ικανότητα στο 3,50% του ΑΕΠ χρειάζεται αλλαγή του φορολογικού συστήματος. Πρώτον, η δραστική ενοποίηση συντελεστών θα επιφέρει απλοποίηση που μειώνει τα λάθη και τη φοροδιαφυγή. Δεύτερον, η μείωση τους θα ενισχύσει τις επενδύσεις καθιστώντας μια σειρά επενδύσεων βιώσιμες. Ταυτόχρονα, η κατάργηση των φοροαπαλλαγών για όλες τις ειδικές κατηγορίες και αντικατάστασή τους με ενισχύσεις απευθείας από τον Προϋπολογισμό θα ενισχύσει πιο ουσιαστικά τα εισοδήματα.

Στην Ελλάδα, τα φορολογικά έσοδα ως μερίδιο του ΑΕΠ, έχουν πλέον συγκλίνει με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης, όμως υπάρχουν ακόμα μεγάλες ασυμμετρίες και προβλήματα, όπως τα εξής:

Οι συντελεστές έμμεσων φόρων είναι αισθητά υψηλότεροι του μέσου όρου στην Ευρώπη. Ο συντελεστής ΦΠΑ 24% είναι ο 4^{ος} υψηλότερος και η χώρα μας βρίσκεται μαζί με τις Σκανδιναβικές χώρες.

Στο φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων με 29%, έχουμε τον 5^ο υψηλότερο συντελεστή στην ΕΕ.

Στα φυσικά πρόσωπα με εισοδήματα των €40.000, ο συντελεστής 45% είναι ο μεγαλύτερος στην ΕΕ. Μαζί με την εισφορά αλληλεγγύης, ο συνολικός συντελεστής 51,5% είναι 3^{ος} υψηλότερος σε όλα τα εισοδήματα στην Ευρωζώνη.

Παρόλα αυτά όμως, οι *συλλεγόμενοι* άμεσοι φόροι είναι αισθητά χαμηλότεροι του μέσου όρου της Ευρωζώνης, προφανώς επειδή η εισπραξη εσόδων ΔΕΝ είναι αποτελεσματική και υπάρχει μεγάλη υστέρηση ανάμεσα στην φορολογική επιβάρυνση και την φορολογική απόδοση. Η πληθώρα συντελεστών και εξαιρέσεων οδηγούν σε πολυπλοκότητα και αυξημένο κόστος φορολογικής διοίκησης. Με τους υφιστάμενους συντελεστές, τα έσοδα έπρεπε να ήταν υψηλότερα κατά 11% του ΑΕΠ. Δηλαδή, το 2016 να είχαμε άλλα €20 δις. *επιπλέον* έσοδα. Το χάσμα μόνο για τον ΦΠΑ, υπολογίζεται σε περίπου €5 δις. τον χρόνο. *Επιπλέον* η διογκούμενη απόκρυψη λόγω μεγάλων ασφαλιστικών εισφορών σύντομα θα οδηγήσει σε νέα φοροδιαφυγή και περαιτέρω απώλεια εσόδων.

Η πρόταση απλοποίησης - μείωσης περιλαμβάνει τις εξής αλλαγές:

(α). Φορολογία επιχειρήσεων όλων των νομικών μορφών με συντελεστή 20% επί των καθαρών κερδών, με ταυτόχρονη μείωση των εκπιπτόμενων δαπανών

(β). Φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων 20% και σταδιακά έως 30% άνω των €50.000. Με το νέο αφορολόγητο στα €5.600, γίνεται έκπτωση φόρου με σταδιακή

μείωση έως τις €40.000. Μετά ο συντελεστής αυξάνει 1% για κάθε €1.000 εισοδήματος μέχρι το 30% στις €50.000, ώστε να υπάρχει προοδευτικότητα στην κλίμακα.

(γ) Φορολογία αυτοαπασχολούμενων και των ατομικών επιχειρήσεων με συντελεστή 20% επί των καθαρών κερδών έως 40.000. Μετά ο συντελεστής αυξάνει 1% για κάθε €1.000 εισοδήματος μέχρι το 30% στις €50.000.

(δ). Αυτοτελή εισοδήματα από τόκους, ενοίκια, μερίσματα κλπ στο 20%.

(ε). Στον ΦΠΑ προτείνεται ενιαίος κύριος συντελεστής 20%, χαμηλός συντελεστής 10% και κατάργηση του ενδιάμεσου 13%. Όλες οι εξαιρέσεις καταργούνται.

Για την αποτελεσματική εφαρμογή της φορολογικής μεταρρύθμισης, είναι απαραίτητες και μια σειρά από θεσμικές αλλαγές, όπως οι εξής:

- Ενιαία είσπραξη Φορολογικών και Ασφαλιστικών Πληρωμών.
- Ηλεκτρονική διασύνδεση των επιχειρήσεων για άμεση απόδοση ΦΠΑ.
- Ριζική ανακατανομή αρμοδιοτήτων, με διαχωρισμό των επιχειρήσεων σε πολύ μικρές (αρμόδια μία ΔΟΥ), μεσαίες (αρμόδιες τοπικές ΔΟΥ) και μεγάλες (αρμόδια ΚΕΜΕΠ και το ΚΕΦΟΜΕΠ).
- Υποχρεωτική τήρηση ηλεκτρονικής τιμολόγησης και κλειστής αποθήκης.
- Σύσταση θέσης Γενικού Εφόρου για εκπροσώπηση των δικαιωμάτων του φορολογούμενου και για καλύτερη συνεργασία της Φορολογικής Διοίκησης με τη δικαιοσύνη και τη μείωση των καθυστερήσεων εξ αυτού του λόγου.

Με τις παραπάνω προτάσεις, το ατομικό φορολογικό βάρος μισθωτών, επιχειρήσεων και επαγγελματιών μειώνεται, πράγμα που βοηθά την συνολική οικονομική δραστηριότητα, εξαλείφει τα κίνητρα φορολογικής μετανάστευσης και κάνει πιο εύκολο τον έλεγχο και την τιμωρία της φοροδιαφυγής.

Ειδικά για μισθωτούς και αγρότες, οι νέοι συντελεστές σε συνδυασμό με την κατάργηση των κύριων εισφορών, αντισταθμίζουν τις απώλειες από την επιβολή του αφορολόγητου στα € 5.680 και οδηγούν σε αυξημένο διαθέσιμο εισόδημα.

Κάθε ειλικρινής φορολογούμενος πληρώνει λιγότερα, αλλά συνολικά τα έσοδα θα διασφαλιστούν καλύτερα όταν ο φόρος δεν είναι τόσο επαχθής. Επιπλέον η σύγκλιση φορολογίας ανάμεσα σε φυσικά πρόσωπα, ατομικές ή μικρές επιχειρήσεις μειώνει το κίνητρο φοροδιαφυγής μέσω της σύστασης εικονικών επιχειρήσεων.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με πρωτογενή πλεονάσματα εξόφλησης χρέους στο 1,50% του ΑΕΠ, και το υπόλοιπο 1,50 έως 2% του ΑΕΠ να πηγαίνει σε επενδύσεις, το χρέος πέφτει κάτω από 100% στα μέσα της δεκαετίας του 2020 και οι Συνολικές Χρηματοδοτικές Ανάγκες μένουν κάτω από το 15% του ΑΕΠ. Ταυτόχρονα, ο συνδυασμός δημοσίων επενδύσεων και φορολογικών ελαφρύνσεων βοηθά τις επιχειρήσεις και συντελεί στην αναβάθμιση των εξαγωγών και τον έλεγχο του Εξωτερικού ελλείμματος.

Με τις προτάσεις μείωσης ασφαλιστικών εισφορών και φόρων, η ελληνική οικονομία θα ωφεληθεί από την ενίσχυση ρευστότητας, την μείωση των κινήτρων απόκρυψης και την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος.

Η αναζωογόνηση της οικονομίας θα φέρει σημαντική περαιτέρω άνοδο επενδύσεων και απασχόλησης, με αποτέλεσμα την σοβαρή μείωση ανεργίας. Με την ανάσχεση των αρνητικών τάσεων, ο πληθυσμός της χώρας θα αναζωογονηθεί με νεότερες γενιές, το ανθρώπινο δυναμικό θα ανακάμψει και η Ελληνική Οικονομία θα μπορέσει να αποφύγει την παγίδευση της σε μια μόνιμη καχεξία και αβεβαιότητα.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΚΑΙ ΜΙΑ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΙΩΣΗΣ ΚΑΤΑ -8% ΜΕ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΚΥΡΙΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

α/α	Εισφορά	Σχόλια	Ισχύων συντελεστής	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ	ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΜΕΙΩΣΗ
1	Κύρια εργαζόμενου		6.67%	ΜΗΔΕΝ	-6.67%
2	Κύρια εργοδότη		13.33%	12.00%	-1.33%
3	Επικουρική εργαζόμενου		3.50%	3.50%	-
4	Επικουρική εργοδότη		3.50%	3.50%	-
5	Υγείας εργαζόμενου		2.55%	2.55%	-
6	Υγείας εργοδότη		4.55%	4.55%	-
7	Σύνολο Ασφ. Εισφ. εργαζόμενου	(1)+(3)	10.17%	3.50%	-6.67%
8	Σύνολο Ασφ. Εισφορών εργοδότη	(2)+(4)	16.83%	15.50%	-1.33%
9	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ	(7)+(8)	27.00%	19.00%	-8.00%
10	Σύνολο εισφορών εργαζόμενου	(7)+(5)	12.72%	6.05%	-6.67%
11	Σύνολο εισφορών του εργοδότη	(8)+(6)	21.38%	19.05%	-1.33%
12	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	(10)+(11)	34.10%	26.10%	-8.00%

**ΜΕΣΟΧΡΟΝΙΑ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ
(προσωρινές εκτιμήσεις)**

	ΜΕΓΕΘΗ		Βασικό Σενάριο Υψηλές εισφορές	Μεταρρυθμίσεις Χαμηλές εισφορές	Διαφορά (Μ)-(Β)
			Υψηλή ανάπτυξη	Υψηλή ανάπτυξη	
1	Απασχόληση	2030	4,072	4,341	269,000
		2050	3,638	3,914	276,000
2	Ανεργία, %	2030	13.95%	8.3%	-5.7%
		2050	14.84%	8.4%	-6.5%
3	Συν/χοι πλήρους σύνταξης	2030	1,913	1,913	0
		2050	2,534	2,684	150,000
4	Συνολικό διαθέσιμο εισόδημα, Ι<€ 2017	2030	123,537	138,549	15,011
		2050	141,847	165,739	23,891
5	Δημ/κό Ισοζύγιο, %ΑΕΠ	2030	-0.70%	-0.76%	-0.06%
		2050	-1.19%	-0.99%	+0.20%
6	Συνολική Σύνταξη, τιμές €2017	2030	15,000	15,000	0
		2050	15,410	16,743	1,333

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ (προσωρινές εκτιμήσεις)			
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	ΕΣΟΔΑ (εκατ. €)	ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΤΙΚΑ	ΔΑΠΑΝΗ (εκατ. €)
Έσοδα λόγω νέου αφορολόγητου	2,200	Μέτρα κοινωνικής στήριξης	-350
Αναπροσαρμογή ΦΠΑ	1,200	Κατάργηση ΥΚΩ	-740
Ενοίκια, τόκοι, κλπ 20%	130	Εξορθολογισμός ΕΝΦΙΑ	-400
		*	
ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΦΟΡΩΝ			
<i>Νομικά Πρόσωπα</i>	-700	Τέλος επιτηδεύματος	-340
<i>Φυσικά πρόσωπα (Κυρίως λόγω εισφοράς μισθωτών) *</i>	-800	Περιορισμός Μικρών Τεκμηρίων	-200
ΣΥΝΟΛΟ	2,030	ΣΥΝΟΛΟ	-2,030

ΠΡΟΣΟΧΗ: Όταν καλυφθεί το ασφαλιστικό έλλειμμα λόγω απασχόλησης, θα ξεκινήσει και η σταδιακή μείωση της εισφοράς αλληλεγγύης που αφορά περίπου το ίδιο ποσό.